

Efter svensk ret skal der, efter at begæring om skilsmisse er fremsat af den ene af ægtefællerne eller af enige ægtefæller med børn, herunder hjemmeboende særbørn under 16 år, gå seks måneder, før skilsmissen kan bevilges. I Finland skal der som udgangspunkt altid være en betænkningstid, uanset om ægtefællerne er enige, og selv om de ikke har mindreårige børn.

For at skilsmissen kan meddeles, kræves det, at en af parterne efter fristens udløb, men inden et år efter betænkningstidens begyndelse, fremsætter en ny begæring om skilsmisse. Sker dette ikke, bortfalder betænkningstiden. Det er således ikke muligt at opretholde betænkningstidsperioden ud over et år.

Ved betænkningstidens begyndelse tages der ikke stilling til vilkårene for den senere skilsmisse. Hvis ægtefæller ikke selv kan løse de problemer, der måtte opstå, f.eks. med hensyn til forældremyndighed, bidrag eller boligspørgsmålet, kan en af dem anmode retten om at træffe en foreløbig afgørelse. Ved betænkningstidens udløb tages der stilling til vilkårene i det omfang, der anmodes herom.

Det kræves ikke, at samlivet ophæves, og der kan meddeles skilsmisse, selv om parterne har boet sammen i hele betænkningstiden.

Ved en svensk lovændring i 1987 er der skabt generel adgang til at kræve formuefællesskabet opløst, så snart anmodning om betænkningstid er fremsat. Den gensidige arveret bortfalder i betænkningstiden.

8.2.2. En grundlæggende forskel mellem separation og betænkningstid er kravet om *samlivsophævelse* i separationsperioden, et krav, der ikke stilles efter finsk og svensk ret.

Den gældende *danske ordning* forudsætter, at den retlige separation følges op af en faktisk ophævelse af samlivet. Hvis ægtefæller, som er blevet separeret, fortsætter eller genoptager samlivet, bortfalder separationens virkninger for fremtiden, jf. ægteskabslovens § 31.

En anden forskel er, at det er et væsentligt led i den gældende danske ordning, at der straks ved separationen findes en løsning på, under hvilke vilkår ægteskabet skal opløses. Dette indebærer, at der som udgangspunkt i forbindelse med separationen skal tages stilling til forældremyndighed, jf. myndighedslovens § 11, stk. 1, og ægteskabslovens § 46, og pligten for en ægtefælle til at betale bidrag til den anden ægtefælle, jf. ægteskabslovens § 49. Bor ægtefællerne i lejebolig, skal det aftales eller afgøres, hvem der efter lejelovens § 77, jf. ægteskabslovens § 55, skal fortsætte lejemålet. Endelig kan det i særejeægteskaber komme på tale at tilkende et beløb efter ægteskabslovens § 56, for at en ægtefælle ikke skal blive stillet urimeligt ringe efter separationen.

Denne pligt til stillingtagen følges op med en regel om, at separationsvilkår, der er fastsat ved dom, også gælder for tiden efter en skilsmisse opnået på grundlag af separationen, jf. ægteskabslovens § 45. Med hensyn til bidragspligten kan der dog ved separationsdomme træffes anden bestemmelse, jf. § 45, 2. pkt. Også i separationsbevillinger aftales der normalt såkaldt gennemgående vilkår. Ved separationen bortfalder formuefællesskabet mellem ægtefællerne, og der skal foretages bodeling, jf. lov om ægteskabets retsvirkninger § 16, stk. 2. Arveretten mellem ægtefællerne falder også bort ved separationen, jf. arvelovens § 38.

8.2.3. Det danske *Ægteskabsudvalg* tog i betænkning 2 fra 1973, side 10-12, stilling til den nye svenske betænkningstid. Kun et af udvalgets medlemmer havde en vis sympati for de svenske regler, først og fremmest fordi ægtefællerne kunne fortsætte samlivet i betænkningstiden. Ingen af de øvrige medlemmer kunne gå ind for ordningen. Separation var efter flertallet opfattelse et indarbejdet nordisk retsinstitut, som havde den grundlæggende funktion at virke som en prøveskilsmisse. De fandt, at separationen gav tid til overvejelse, inden ægtefællerne skulle træffe den endelige beslutning om skilsmisse, og her ville de få hinanden og deres uoverensstemmelser på afstand. Der havde endvidere ikke i de forudgående års debat om ægteskabslovgivningen, hverken i offentligheden eller i fagkredse, kunnet spores nogen almindelig kritik mod separationsinstituttets grundprincipper. Afskaffelse af dette institut måtte derfor efter disse medlemmers opfattelse kræve tungtvejende grunde, som ikke forelå. Det ville tillige være et klart tilbageskridt, dersom man i betænkningstiden principielt kun kunne få midlertidige afgørelser om forældremyndighed, bidragspligt og boligspørgsmålet frem for den ordning, der indførtes i 1969 med gennemgående vilkår. Flertallet tilføjede, at en del fraseparerede ægtefæller vedbliver at leve separeret i mange år, eventuelt resten af livet, f.eks. fordi de af religiøse eller andre grunde ikke ønsker at blive skilt, og for dem vil en betænkningstid, der bortfalder efter et års forløb, være u hensigtsmæssig.

Det norske udvalg har ligeledes vurderet den svenske betænkningstidsordning og med samme negative resultat. Det norske udvalgs overvejelser fra 1985 er gengivet i arbejdsgruppens betænkning, side 28-29.

8.2.4. *Arbejdsgruppens* overvejelser er gengivet i betænkningen, side 30-35. Det fremgår bl.a., at arbejdsgruppen har fundet, at det må tages i betragtning, at skønsmæssigt 20-30 % af separationerne ikke følges op med en skilsmisse. Der er en betydelig gruppe, men et klart mindretal, der i separationstiden bliver